

**A Budapest Környéki Törvényszék
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e**

- Az ügy száma:** 4.Pf.20.793/2021/7.
- A tanács tagjai:** Vargáné dr. Erdődi Ágnes a tanács elnöke
dr. Gajdos István előadó bíró
dr. Szabó Györgyi bíró
- A felperes:** OTP Faktoring Zrt.
(1060 Budapest, Mozsár utca 8.)
- A felperes képviselője:**
- Az alperes:**
- Az alperes képviselője:** dr. Csuka Ügyvédi Iroda;
Ügyintéző ügyvéd: Bukliné dr. Vámos Csilla
(7400 Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky utca 25.)
- A per tárgya:** kölcsöntartozás megfizetése
- Az elsőfokú bíróság neve és határozat száma:**
Dunakeszi Járásbíróság
9.P.20.202/2020/22.
- A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:**
felperes
9.P.20.202/2020/24.

Rendelkező rész:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 14.244 (tizennégyezer-kétszáznegyvennégy) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére Ft perköltséget.

A felperes fellebbezése, az alperes fellebbezési ellenkérelme

- [2] Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a kereseti kérelmének adjon helyt, másodlagosan kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítsa, harmadlagosan kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését akként változtassa meg, hogy a felperes által az alperes részére fizetendő perköltséget Ft összegre szállítsa le.

Kérte továbbá, hogy a másodfokú bíróság marasztalja az alperest a felmerült perköltség viselésére.

A felperes az elsőfokú ítélet anyagi és eljárásjogi felülbírálatát kérte konkrétan megjelölve az általa állított jogszabálysértéseket.

- [3] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében a rendelkezésre álló bizonyítékokat a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése alapján tévesen értékelte, és mindezek alapján téves jogkövetkeztetés levonásával állapította meg, hogy a felperes jogelődje által közölt felmondás az alperessel szemben nem hatályosult, illetve a felperes által becsatolt postakönyv a felmondás alpereshez történő megérkezését nem igazolja. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a felperes a felmondás alperessel történő közlését a kölcsönszerződéshez tartozó Üzletszabályzat III. 7. 1. pontjában foglaltakra alapította. Az elsőfokú ítélet semmilyen indokolást nem tartalmaz a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság miért nem tartotta alaposnak a felperesnek a felmondás hatályosulása körében előadott az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontjára történő hivatkozását.

- [4] Az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontja a Bank által az alperes részére küldött levélküldemények kézbesítésével összefüggésben az alábbiak szerint rendelkezik:
"A Bank a kölcsönjogviszonyon alapuló értesítéseit, felszólításait az Adós (ok) szerződésben megjelölt levelezési címére küldi. Posta útján, a Bank által ismert címre, igazoltan megküldött értesítések és felszólítások legkésőbb a postára adást követő 5. munkanapon kézbesítettnek tekintendők."
- [5] Ebben a körben kifejtette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (1) bekezdése alapján a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja. Ellenkező jogszabályi rendelkezés hiányában nem volt annak akadálya, hogy a kölcsönszerződésben és a hozzátartozó üzletszabályzat alapján a felek abban állapodjanak meg, hogy a közöttük lévő jogviszonyban az alperes címére küldött küldeményeket kézbesítettnek tekintik a feladást követő 5. munkanapon. Sem a kölcsönszerződés megkötésekor hatályos rPtk., sem a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi XCII. törvény (a továbbiakban: rHpt.), sem pedig egyéb jogszabály nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely tiltotta volna az üzletszabályzat III. 7. 1. pontjában foglalt rendelkezését.
- [6] Előadta, hogy az alperes az üzletszabályzat III. 7. 1. pontjának a tisztességtelenségét állította az rPtk. 209. § (1) bekezdésére és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelenségnek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet (továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdésének j) pontja alapján, azonban álláspontja szerint az Üzletszabályzat hivatkozott III. 7.1. pontja nem tisztességtelen, hiszen a bizonyítási terhet nem a fogyasztó alperes hátrányára állapította meg, éppen ellenkezőleg a Bankot terheli az üzletszabályzat hivatkozott rendelkezése alapján annak okirattal történő bizonyítása, hogy a fogyasztó alperes részére a küldeményt – ilyen esetben a felmondást – postára adta. Ebben a körben rámutatott arra, hogy az elsőfokú eljárás során becsatolt postakönyv alkalmas annak hitelt érdemlő bizonyítására, hogy a felmondás az alperes részére feladásra került.
- [7] Mindez álláspontja szerint nem ellentétes a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló CLXII. törvénynek (a továbbiakban: Fnyht.) a felmondáskor hatályos 20/B. § (2) bekezdésében foglaltakkal sem, mivel ezen jogszabályi rendelkezés is szó szerint arról rendelkezik csupán, hogy a felmondás "megküldését" szükséges a hitelintézetnek hitelt érdemlően igazolnia. Az Fnyht. 20/B. § (2) bekezdését nem lehet olyan módon kiterjesztően értelmezni, hogy a Bank a felmondást csak ajánlott tértivevényes levél útján közölheti a fogyasztóval.
- [8] Mindezek alapján álláspontja szerint az volt megállapítható, hogy a felperes a postakönyvvel hitelt érdemlően igazolta, hogy a felperesi jogelőd az alperes részére a kölcsönszerződésben megjelölt lakcíme a 2015. július 20. napján kelt felmondást 2015. július 28. napján postára adta, az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontjában foglaltak alapján pedig úgy kell tekinteni, hogy a felmondás a feladás dátumát követő 5. munkanapon, azaz 2015. augusztus 4. napján kézbesítésre került az alperes részére. Ennek eredményeként pedig a felmondásban foglalt időpontban, vagyis 2015. augusztus 24. napján a kölcsönszerződés megszűnt, amelynek eredményeként az rPtk.

526. § (2) bekezdése alapján a Banknak a kölcsönszerződés alapján nyújtott kölcsön visszakövetelés iránti joga megnyílt.
- [9] Másodlagosan pedig hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévedett abban a kérdésben is, hogy a felmondás hatályosulásának hiányában a felperes által benyújtott fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem sem volt alkalmas a kölcsönszerződés megszüntetésére. Kifejtette, hogy a Pp. 256. §-ának (1) bekezdése szerint a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának. A fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének. A Pp. 180. § (1) bekezdése szerint a perindítás hatályai a keresetnek a közlésével állnak be.
- [10] A perindítás eljárás jogi hatályai mellett anyagi jogi hatásai is vannak többek között az ún. alakító jogok (pl. elállás, felmondás) gyakorlásánál a kereset közlése pótolja az egyoldalú jognyilatkozatot, kivéve, ha a jogszabály a közlésre eltérő rendelkezést tartalmaz. A perindítás anyagi jogi hatása pótolta, tehát a kölcsönszerződés felmondására vonatkozó egyoldalú jognyilatkozatot. A kölcsönszerződés felmondása a fizetési meghagyás alperessel történő közlésével megtörtént. Ebben a körben hivatkozott a másodfokú bíróság eseti döntésében írtakra.
- [11] Álláspontja szerint amennyiben a kölcsönszerződést a fizetési meghagyás alperessel történő közlése szüntette meg, úgy ez a tény a kereset összegszerűségét sem teszi megalapozatlanná, hiszen a felperes a bank által ráengedményezett tőkekövetelést érvényesítette, amelynek a tőke összege az engedményezés időpontjától a fizetési meghagyás benyújtásáig nem változott. A kölcsönszerződés szerint az alperes a kölcsön összegét 2015. március 20. napjáig lett volna köteles visszafizetni, így már a felmondás időpontjában is az egész kölcsönösszeg lejárt tartozás volt, azaz a felperes a teljes összeget és a kamatokat követelhetette az alperestől. Maga az alperes sem hivatkozott arra az elsőfokú eljárás során, hogy az engedményezést követően a felperes részére törlesztést teljesített volna, ezért az elsőfokú bíróság nem juthatott volna megalapozottan arra a következtetésre, hogy a kereset összegszerűsége másként alakult volna, ha a kölcsönszerződés felmondását a fizetési meghagyás alperessel történő közlése eredményezte volna.
- [12] A másodlagos fellebbezési kérelme tekintetében a Pp. 341. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésére történő hivatkozás mellett sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete semmilyen jogi indokolást nem tartalmazott azzal összefüggésben, hogy az elsőfokú bíróság miért nem találta megalapozottnak a felperes azon jogi érvelését, miszerint a postakönyv alapján a felmondás figyelemmel az üzletszabályzat III. 7. 1 pontjában foglaltakra is az alperessel szemben hatályosult. Az elsőfokú bíróság ítéletében csupán arra vonatkozóan fejtett ki egyetlen jogi indokolást, hogy a postakönyv a felmondás alpereshez történő megérkezését önmagában nem igazolja, azonban azzal összefüggő indokolás nem található, hogy az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontja alapján a felmondás miért nem tekinthető kézbesítettnek az alperes részére.
- [13] Álláspontja szerint mindez azért is ellentmondásos, mivel az elsőfokú bíróság ítéletének 6. oldal második bekezdése azt rögzíti, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé. Épp ellenkezőleg az volt megállapítható a perben, hogy az Üzletszabályzat a szerződés

részévé vált. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem oldotta fel azon ellentmondást, hogy amennyiben megállapítása szerint az üzletszabályzat a kölcsönszerződés részévé vált és alkalmazandó, úgy az üzletszabályzat III. 7. 1. pontja alapján a felmondás miatt nem hatályosult az alperessel szemben, annak feladását a postakönyv alapján a felperes hitelt érdemlően igazolta.

- [14] Úgyszintén nem tartalmaz jogi indokolás az elsőfokú ítélet az alperes ellenkérelmének azon érvelésével összefüggésben, hogy az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontja az rPtk. 209. §-ának (1) bekezdése és a Rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütközik, ezért tisztességtelen.
- [15] Mindezek miatt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti az ítélet teljességének a Pp. 341. § (1) bekezdésében foglalt követelményét, valamint a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését. Ezt meghaladóan álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését is, hiszen a tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a peres felek által a felmondás hatályosulása körében előadott az ügy szempontjából lényeges és fent részletezett tényállításait, és jogi érveléseiket, mindez a tényállás megállapításából teljes egészében hiányzik.
- [16] A harmadlagos kereseti kérelme tekintetében előadta, hogy a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján helytelenül került meghatározásra az első fokú perköltség mértéke, tekintettel arra, hogy az alperes által csatolt megbízási szerződés alapján az érdemi ellenkérelem és a további előkészítő iratok elkészítésének és a bírósághoz történő benyújtásának munkadíja 160.000 Ft, valamint tárgyalásonként 40.000 Ft. Az elsőfokú eljárásban 2021. február 8. napján, valamint 2021. május 26. napján került sor tárgyalás megtartására, erre való tekintettel pernyertesség esetén álláspontja szerint az alperest ügyvédi
munkadíj, vagyis összesen Ft ügyvédi munkadíj illethette volna meg, szemben az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított Ft ügyvédi munkadíjjal.
- [17] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben és a felperest marasztalja a másodfokú perköltségben, amelynek mértékét az IM rendelet a 3. § (5) bekezdése alapján az elsőfokú perköltség 50%-ában állapítson meg azzal, hogy az alperesi jogi képviselő nem áfa köteles.
- [18] Az elsődleges fellebbezési kérelem tekintetében kifejtette, hogy a felperes a felmondó levelet csatolta ugyan, de csupán állította, hogy azt részére postai úton megküldte, a felperes a kézbesítés megtörténtét igazoló tértivevényt nem tudott csatolni.
- [19] Az rPtk. 199. §-ára történő hivatkozás mellett kifejtette, hogy a felmondás címzett jognyilatkozat, és minthogy ez a másik fél tudomásszerzésével válik hatályossá, ezért írásban közölt nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy a másik félhez megérkezzen. Ebben a körben hivatkozott az rPtk. 214. § (1) bekezdésében írtakra is.
- [20] Kifejtette, hogy a felperes által sokat hivatkozott az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontjában írt feltétel nem tekinthető másnak, mint egy vélelemnek, azonban ahogy vélelem alapján nem lehet szerződést sem kötni, azt felmondani sem lehet egy

vélelem alapján.

- [21] Kifejtette, hogy az alperes által kétségbevonat tényállítás valóban történő elfogadására a felperes által szolgáltatandó bizonyítékok hiányában nem kerülhetett sor; ezek miatt az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletének tényállási részében maga sem rögzítette a kölcsönszerződés felmondását és a felmondás idejét, és azt sem, hogy a felmondás mely időpontra szüntette meg a kölcsönszerződést. A bizonyítékok értékelése és a jogi indokolás körében csupán azt rögzítette, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeképpen sem volt megállapítható az, hogy a felperesi jogelőd felmondás tárgyában tett egyoldalú jognyilatkozata hatályosult-e, és a felmondás eredményeképpen a szerződés megszűnésére mikor került sor. Ez utóbbinak a jelen perben különös jelentősége volt, tekintettel arra, hogy a szerződés felmondással történő megszűnésének jogkövetkezményeire alapította a felperes a kereseti kérelmét, és ennek megfelelően vezette le a kereseti kérelme összegszerűségét is. A felmondás hatályosulásának bizonyítatlansága miatt a felperes által állított felmondás időpontja szerint levezetett tőke –, ügyleti – és késedelmi kamattartozás összege sem volt bizonyított, ezért az elsőfokú bíróság az ítéletében helyesen utasította el a keresetet.
- [22] Álláspontja szerint a felperes hivatkozása az Fnyht. 20/B. § (2) bekezdésére is téves. Az, hogy a hitelező a Hitelszerződés felmondását a fogyasztónak megküldi és ennek igazolása a hitelezőt terheli, nyilvánvalóan nem szűkíthető le csupán "megküldés" tényére, hiszen az ellentétes lenne az rPtk. 214. § (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [23] A felperesnek a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem tekintetében előadott jogi érvelésével kapcsolatban kifejtette, hogy a szerződés megszüntetésére irányuló alakító jog polgári eljárásban perbeli nyilatkozat keretében történő gyakorlása szerinti értelmezés mellett sem eredményezhette a szerződés megszűnését a fizetési meghagyás iránti kérelem benyújtásának az időpontjára, tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés adásával történő hatályosulása, tehát a fizetési meghagyás kézbesítése lett volna szükséges a szerződés megszűnéséhez akkor, ha a perbeli nyilatkozat lényegében azonnali hatályú felmondást is tartalmaz. A felmondás azonban nem egyenlő a kereset közlésével. Ezzel lényegében értelmetlenné válna a felmondás hatályosulásának vitatása. A felmondás egy külön, célzott joghatás kiváltására irányuló jognyilatkozat. Ez a célzott joghatás az, hogy a szerződést egyoldalúan megszüntesse.
- [24] Kifejtette, hogy a fizetési meghagyás előfeltétele a követelése lejárt mivolta, így már ez is kizárja, hogy a fizetési meghagyás "pótolja" a felmondás közlését. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során erre irányuló jognyilatkozatot nem tett, így a másodfokú eljárásban a hivatkozása már nem vehető figyelembe.
- [25] Eseti döntésekben írtakra történő utalás mellette kifejtette, hogy az engedményezés – annak fogalma szerint – követelés-átruházás. A Pp. 2. § (2) bekezdése a polgári per jog egyik fontos tételét, a kérelemre történő eljárást rögzíti. A feleket megillető rendelkezési jog azt jelenti, hogy a fél anyagi és eljárási jogaival szabadon rendelkezik, így mindenkinek szabadságában áll anyagi jogainak eljárási érvényesítése.

A perindítási jog, keresetőségi jog igényérvényesítési jogosultság, amely azt határozza meg, hogy a perbeli alanyi jog a konkrét felperest az adott tényállás alapján konkrét alperessel szemben megilleti-e, avagy sem. A keresetőségi jog nem vagyoni értékkel bíró jog, a perindítással a vitában érdekelt fél a saját jogát érvényesítheti, ezért fogalmilag ennek a jognak az átruházása kizárt. A perindítás jogának átruházása ellentétes lenne a Pp. rendszerével, e jog átruházásának megengedése a vitában érdekelt fél fogalmát annulálná.

Ha a hitelező olyan követelést engedményezett, ami csak a jövőben meghatározott feltételek esetén válik esedékessé (pl. felmondás), az engedményezési szerződés az engedményesnek nem ad alanyi jogot a követelés esedékessé tételére, a felmondási jog gyakorlására, mert csak jövőbeli jogot szerzett.

Álláspontja szerint a fizetési meghagyással, keresetlevéllel történő felmondásra vonatkozó bírói gyakorlat ellentétes a fogyasztóvédelmi irányelvvel.

- [26] A másodlagos fellebbezési kérelem tekintetében kifejtette, hogy az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértésére nem került sor, főleg olyanra nem, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatott volna, és amelynek orvoslása a másodfokú eljárásban nem lenne lehetséges, vagy ne lenne ésszerű.
- Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felmondás nem hatályosult az alperes felé, ezért már nem volt szükséges vizsgálnia, a felmondás érvénytelenségére történő egyéb alperesi hivatkozásokat.
- [27] A harmadlagos fellebbezési kérelem tekintetében kifejtette, hogy a felperes tévesen állította, hogy az elsőfokú eljárásban két tárgyalás tartására került sor, mert az általa állított tárgyalási határnapokon kívül 2020. november 9. napján is volt egy tárgyalás, amelyen az alperesi jogi képviselő megjelent, ekként a megbízási szerződésben foglaltak szerint pernyertesség esetén munkadíjra, vagyis összesen Ft munkadíjra volt jogosult.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

- [28] A másodfokú bíróság a tényállást azzal egészíti ki, hogy az Üzletszabályzat III. 7. 1 pontja szerint:
- [29] A Bank a kölcsön jogviszonyon alapuló értesítéseit, felszólításait az Adós (ok) szerződésben megjelölt levelezési címére küldi. Posta útján, a Bank által ismert címre, igazoltan megküldött értesítések és felszólítások legkésőbb a postára adást követő 5. munkanapon kézbesítettnek tekintendők.
- [30] A fellebbezés az így kiegészített tényállásra figyelemmel sem alapos.
- [31] A másodfokú bíróság az anyagi felülbírálat körében a Pp. 369. § (3) bekezdésének a) pontja alapján egészítette ki a tényállást a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok (üzletszabályzat) alapján. Rámutat arra, hogy a másodfokú eljárásban nem volt szükség anyagi pervezetésre, mert a fent hivatkozott üzletszabályzati rendelkezés, feltétel tekintetében a felperes és az alperes a tényállításait és jogi érveléseit az elsőfokú eljárásban teljeskörűen előadta. Az ide vonatkozó tényállításokat és jogi érveléseket a felperes a fellebbezésében az iratoknak megfelelően rögzítette.

A kézbesítés hatályosulásával kapcsolatos alperesi érvénytelenségi kifogás az elsőfokú eljárásban teljeskörűen megtárgyalásra került, azonban az elsőfokú bíróság az ítéletében valóban nem oldotta fel, azt az ellentmondást, hogy ha az Üzletszabályzat a szerződés részét képezi, akkor az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontjában írtak szerint miért nem tekinti a felmondást kézbesítettnek az alperes részére.

- [32] Az rPtk. 2008. március 28. napján hatályos 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.
- [33] Az rPtk. 209. § (2) bekezdése alapján a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.
- [34] Az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése értelmében fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.
- [35] A Rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontja szerint a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősül különösen az a szerződési feltétel, amely a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg.
- [36] Az alperes az írásbeli ellenkérelmében az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontja tekintetében kifejtette, hogy az egyfajta "kézbesítési vélelmet" tartalmaz, ami a bizonyítási terhet megfordítja, hiszen anélkül vélelmezi az értesítés kézbesítését, hogy a kézbesítés körülményeit a felektől függetlenül, egyértelműen és kétség nélkül tisztázó kézbesítési tanúsítvány alkalmazását előírná. Az egyoldalú vélelemmel viszont az azzal szembeni bizonyítást az adósra terheli, mert a felperes saját bizonyítékait, (postakönyve) követően a bizonyítás már a fogyasztót terheli, de a fentiek szerint alaptalan vélelemmel szembeni kényszerű bizonyítás az adós számára hátrányos. Álláspontja szerint ez a szerződési feltétel a Rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontjába ütközik, és az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen.
- [37] A felperes 2020. november 8. napján kelt 13. sorszám alatt érkezett válasziratában azt adta elő, hogy az Üzletszabályzat vitatott rendelkezése nem a jóhiszeműség és tisztesség követelményeivel ellentétes, indokolatlan előny kikötését jelenti a felperesi jogelőd részére. A kézbesítési vélelem előírására amiatt került sor, mivel a szerződésszegő és/vagy rosszhiszemű adósok a felperesi jogelőd eljárását és kapcsolattartását, az értesítések megküldését megakadályozták azzal, hogy a küldeményeket felrőható magatartásukkal akadályozták, a küldeményeket nem vették át, együttműködési kötelezettségüket megszegve változásokat nem jelentettek be. Ennek érdekében került a vélelem meghatározásra. A felperesi jogelőd nem visszaélés

okán határozta meg a nevezett szerződési feltételt, hanem a működőképesség biztosítása miatt.

- [38] A felperes a fellebbezésében már nem ismerte be, hogy az Üzletszabályzat vitatott rendelkezése kézbesítési vélelem lenne, hanem a szerződési szabadságra hivatkozott, és arra, hogy ez a szerződési feltétel azért nem tisztességtelen, mert a bizonyítási terhet nem a fogyasztó alperes hátrányára állapította meg, éppen ellenkezőleg a Bankot terheli az Üzletszabályzat hivatkozott rendelkezése alapján annak okirattal történő bizonyítása, hogy a fogyasztó alperes részére a küldeményt – a jelen esetben a felmondást – postára adta. Kiemelte továbbá, hogy a Bank nem köteles a felmondást ajánlott tértivevényes levélként közölni a fogyasztóval még a későbbi szabályozás alapján sem.
- [39] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a vitatott szerződési feltétel kézbesítési vélelmet állapított meg a felperesi jogelőd által a fogyasztónak címzendő jognyilatkozatok hatályosulása tekintetében.
- [40] A vélelem lényege abban áll, hogy a bizonyítandó tényállás körén kívül eső tény bizonyítása esetén valamilyen meghatározott releváns tény az ellenkező bizonyításáig valónak kell elfogadni. A vélelem alapvető joghatása az, hogy a bizonyítási terhet megfordul, azaz a bizonyító félnek csak az egyszerűbben, könnyebben bizonyítható vélelmező tényt (a bizonyítandó tényállás körén kívül eső tényt) kell bizonyítania, és ebből a vélem alapján azt a következtetést kell levonni, hogy az utóbbit, a vélelmezett tényt bizonyítottnak kell tekinteni.
A vitatott szerződési feltételben meghatározott vélelem egy joghatásvélelem, amelynek a lényege abban áll, hogy egy tényálláson kívüli, vélelmező tény (a jelen perbeli esetben a postakönyvi igazolással bizonyított postára adás tényének bizonyítása esetén) a kézbesítés, az rPtk. 214. § (1) bekezdése szerinti a jognyilatkozat hatályosulásához szükséges feltétel bekövetkezik, azaz a szerződési nyilatkozat (a felmondás) a fogyasztóhoz megérkezett.
- [41] A felperes fellebbezésében nem különül el élesen a postára adás ténye és a kézbesítés, noha két különböző dologról van szó. Ennek azért van kiemelt jelentősége, mert a jelen vitatott szerződési feltételben nem a köznapi gyakorlatban bevett kézbesítési vélelem, a Pp. fogalomrendszerében kézbesítési fikció került kikötésre. A bíróság részére nem megengedett, hogy csak a postára adás tényét tudja igazolni a postakönyvvel, hanem kifejezetten a postai szolgáltató útján, a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok szerint kell eljárnia, azaz az úgynevezett kézbesítési vélelem, illetve kézbesítési fikció megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha bizonyíthatóan sor került a kézbesítés megkísérlésére. Ennek azért van jelentősége, mert más a megítélése azon általános szerződési feltételnek, amely a kézbesítés megkísérlése esetén, esetlegesen a fogyasztó felróható magatartására visszavezethetően kézbesítési vélelmet állít fel.
- [42] A fogyasztók állítólagosan sűrűn előforduló szerződésszegő magatartása miatt a fogyasztói szerződésben nem alkalmazható olyan általános szerződési feltétel, ami a bizonyítási terhet megfordítja, mert ez a fogyasztóra hátrányos, egyoldalú kikötés, ami indokolatlanul hátrányos helyzetet teremt a fogyasztó számára.
A felmondás, mint alakító jog olyan lényeges jognyilatkozat, ami alapvetően

meghatározza a szerződéses jogviszonyt, így a fogyasztó szerződéses kötelezettségét is. Ezen általános szerződési feltétel alkalmazása esetén a fogyasztónak kellene bizonyítania, hogy a felperesi jogelőd felmondó jognyilatkozata hozzá nem érkezett meg, a kézbesítési vélelem ellenére a postai küldemény a bejelentett címére nem került kézbesítésre.

- [43] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az Üzletszabályzat III. 7. 1. pontja tisztességtelen, így szerződés ezen részében részlegesen érvénytelen. A fentiek alapján a felperes nem bizonyította, hogy a felperesi jogelőd a kölcsönszerződést joghatályosan felmondta, azonban a felperes a kereseti kérelmét a joghatályosan felmondott kölcsönszerződésre alapította és a módosított kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 569.778 Ft tőke és ezen tőke után 2015. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig az Üzletszabályzat III. 5. 1. pontja szerinti – a 12,5%-os mértékű szerződéses ügyleti kamat és az rPtk. 301. § (3) bekezdés szerinti törvényes mértékű kamat együttes összegével megegyező – vegyes kamat, 18.676 Ft felszámított, lejárt és meg nem fizetett engedményezett szerződéses kamat, valamint ezen összeg után 2015. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig az rPtk. 301. § (1) bekezdése szerinti törvényes mértékű késedelmi kamat, 375.183 Ft felszámított, lejárt és meg nem fizetett engedményezett késedelmi kamat és perköltség viselésére.
- [44] A joghatályos felmondás hiányában nem csak a járulékok bizonyítatlanok, hanem a tőkeösszeg is, nem állapítható meg, hogy a kölcsönszerződés mikor szűnt meg és a megszűnés pillanatában milyen tőkekövetelése volt a felperesi jogelődnek. Az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy bár a kölcsönszerződésben rögzített eredeti futamidő már lejárt, azonban az árfolyamváltozásból eredően további tizenkét hónapos meghosszabbításra kerülhetett sor a szerződés szerint, így amennyiben a felperesi jogelőd felmondása nem hatályosult, így a kölcsönszerződés teljes összegének esedékessé válásáról nem lehetett szó. A felperes a fellebbezésében azt állította, hogy az alperes a kölcsön összegét 2015. március 20. napjáig lett volna köteles visszafizetni, így már a felmondás időpontjában is az egész kölcsönösszeg lejárt tartozás volt, azaz a felperes a teljes tőkeösszeget, és a kamatokat követelhetette az alperestől. Ennek ellentmond a felülvizsgált elszámolásban rögzített – az elsőfokú bíróság által csak lehetőségként kezelt – tizenkét hónapos futamidő hosszabbítás, amely szerint az utolsó törlesztő részlet fizetésének időpontja 2016. március 21. napja. Az engedményezésre azonban 2015 szeptember 8. napján került sor.
- [45] Helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a felperes a szerződés megszűnésére az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, így a másodfokú eljárásban már erre nem hivatkozhat, a kereseti kérelmét nem változtathatja meg ezen ténybeli alapra építve. (Pp. 7. § 12. a) eltérő jogállítás, 373. § (1) bekezdés). Azt a kérdést, hogy a perindítás pótolja-e a felmondást, majd abban a perben fogják elbírálni, amely perben a felperes a kereseti kérelmét erre alapítja, függetlenül attól, hogy a szerződés mikor szűnt meg, esetlegesen a határozott idő lejártával.
- [46] A másodlagos fellebbezési kérelem tekintetében a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes megalapozottan sérelmezte az elsőfokú bíróság ítéletének hiányosságait azt, hogy nem tért ki a vitatott általános szerződési feltétel érvénytelenségére, nem oldotta fel az ellentmondást, azonban a másodfokú bíróság

megítélése szerint ez nem minősült az elsőfokú eljárás lényeges szabályai megsértésének, mert az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, mivel annak orvoslása a másodfokú eljárásban lehetséges és ésszerű volt, amit a másodfokú bíróság el is végzett. Ismételten kiemeli a másodfokú bíróság ebben a körben is, hogy a peres felek az ide vonatkozó jognyilatkozataikat teljeskörűen megtették az elsőfokú eljárásban a bizonyítás indítványait előterjesztették, így anyagi pervezetésre nem volt szükség. A másodfokú bíróság jogsérelem nélkül elbírálhatta a másodfokú eljárásban ezen jogkérdést.

- [47] A másodfokú bíróság az iratokból megállapította, hogy az alperesi jogi képviselő a 2020. november 9. napján, a 2021. február 8. napján és a 2021. május 26. napján tartott tárgyalási határnapokon vett részt, így a felperes elsőfokú perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelme nem megalapozott.
- [48] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [49] A felperes fellebbezése nem vezetett engedményre, ezért a másodfokú bíróság a felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján 14.244 Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára, amelynek mértékét az IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján nettó 14.244 Ft ügyvédi munkadíjban állapította meg, figyelemmel arra, hogy a fellebbezési érték 569.778 Ft volt.
- [50] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 376. § (1) alapján.

Budapest, 2022. február 10.

Vargáné dr. Erdődi Ágnes s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Gajdos István s.k.

előadó bíró

dr. Szabó Györgyi

bíró